

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Hierosolymitano Patriarchae & suffraganeis ejus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Vngariæ convertisti aciem bellatorum, & multa contra serenitatem regiam malignorum usus consilio commisisti. Nos autem, quos diebus istis ad pontificatus officium, licet immeritos, Dominus evocavit, tam paci regni Vngariæ quam tuæ volentes salutem consulere, nobilitatem tuam rogamus, monemus, & exhortamur in Domino, ac per apostolica tibi scripta præcipiendo mandamus, quatenus postpositis ceteris sollicitudinibus, usque ad festum exaltationis sanctæ crucis proximè venturum, debitum acceptæ crucis exolvens, propositum iter arripas, & humiliter prosequaris; nisi onus tibi à patre inunctum, & à te sponte susceptum, occasione qualibet detrectaris, paterna te reddas successione indignum, & hereditatis emolumento priveris, cujus recusaveris onera supportare. Sciturus ex tunc anathematis te vinculo subiacere, & jure quod tibi, si dictus Rex sine prole decederet, in regno Vngariæ competeat ordine genituræ, privandum, & regnum ipsum ad minorem fratrem tuum appellatione postposita devolendum. Datum Laterani iv. Kal. Februarij.

HIEROSOLYMITANO PATRIARCHÆ
& suffraganeis ejus.

Epist. II.
De promotione
Domini nostri
Pape, &
negocio terræ
sanctæ.

Rex Regum, & Dominus dominantium, qui prodigia facit in cælo iuratum, & in terra deorsum, omnipotentia suæ jugiter operatur indicia, Ecclesiam suam per varias substitutiones Pontificum mirabiliter innovans, & nova semper prole fecundans; & sic senium ejus sua virtute consumens, ut his qui fideliter in ipsius regimine militaverant, ad æternæ felicitatis bravium evocatis, filios suscitet in parentes, & in novam infantiam rubiginem transferat vetustatis. Inter cetera siquidem incomprehensibilia divinæ dispositionis iudicia & investigabiles vias ejus, magnæ miserationis esse credimus argumentum, quod sic à tædio sollicitudinum & curarum momentaneæ mortis compendio prædecessores pro meritis repensurus absolvit, ut egenum de pulvere suscitatum & pauperem erectum de stercore sedere faciat cum principibus, & solium Petri, quo nihil est inter homines gloriosius, obtinere; ut post vespertinos fletus lætitia matutina succedat, &

Ecclesia super parentis obitu de substitutione filij consoletur; sicut diebus istis de nobis à Domino factum est, & est mirabile in oculis nostris. Sanè felicis memoriæ Celestino patre ac prædecessore nostro VI. Idus Januarij viam universæ carnis ingresso, & in Lateran. basilica honorificè tumulato, tanta fuit inter fratres nostros super Pontificis substitutione concordia, ut eo cœlitus ipsorum desiderii aspirante qui facit utraque unum & concurrentes parietes in se angulari lapide copulavit, omnes universaliter unum saperent, & idem singulariter postularent, nos in Summum Pontificem ipso die depositionis ejusdem prædecessoris nostri unanimiter assumptentes. Nos autem in eo ponentes spem nostram qui beatum Petrum in gubernatione suarum ovium confirmavit, & apostolis repromisit, dicens, *Eccce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi*, ecclesiasticæ sollicitudinis onus, licet insufficientes, assumpsimus, non de nostris meritis, sed divina potius miseratione sperantes, quæ vocat ea quæ non sunt tanquam ea quæ sunt, & perficit laudem ex ore infantium & lactentium. Attendentes igitur quam alto divinitatis consilio Deus Rex noster ante secula salutem in medio terræ dignatus est operari, solvens in ea septem libri signacula, quem nemo potuit aperire, nisi Leo de tribu Juda, vos, qui terram ipsam suscepistis ab eo spiritualiter gubernandam, specialiter per literarum nostrarum primitias duximus visitandos; monentes attentius & exhortantes in Domino, ut flagellum, quo vos & in vobis totam Ecclesiam Dominus visitavit, patienter & humiliter supportantes, id nostris & vestris meritis impuretis, qui peccatorum nostrorum clamoribus indignationem ejus nunquam destimus provocare. Certos enim nos prophetica reddit auctoritas, quod si ambulassemus in lege Domini, & veram spei nostræ fiduciam posuissemus in eo qui respicit terram, & facit eam tremere, tangit montes & fumigant, unus nostrum mille & duodena millia hostium effugasset. Ut igitur dolor noster & vester in lætitiâ & tristitia in gaudium convertatur, immolemus Domino super aram cordis intentionem, & super altare corporis opera nostra; quæ sua sunt, non quæ nostra, quærentes. Nisi

enim piis orationibus, & nostris & vestris actibus indignatio fuerit divina placata, nec residuum terræ nativitatibus eius tueri poterimus, nec insultus hostium sustinere, quinimmo residuum locustæ bruceus assumet, & sient novissima deteriora prioribus. In jejuniis igitur, & fletu, & planctu, in operibus pietatis, in caritate non ficta, in corde contrito, & humiliato spiritu, revertamur ad Dominum Deum nostrum, qui pius est, & misericors, & præstabilis super malitia, commissos nobis populos verbo pariter & exemplo ad penitentiam invitantes, ut nostris operibus & intentione placatus, non det hereditatem suam in opprobrium & in dominium nationum, ne fortè consentiant adversarij nostri, & dicant: *Manus nostra excelsa, & non Deus, fecit hæc omnia.* Nos enim propositum gerimus & habemus in votis, quantum ille permiserit à quo speramus dirigere gressus nostros, ad subventionem vestram efficacius laborare, & liberationi Hierosolymitanæ provinciæ, si datum fuerit desuper, sollicitius imminere. Datum Laterani.

Epist. 12.

IN eundem ferè modum MAGVNTIN. ARCHIEPISCOPO, & Episcopis de regno Alemanniæ in ultramarinis partibus constitutis, usque in finem. Rogamus insuper, & fraternitatem vestram monemus, & exhortamur in Domino, ac per apostolica scripta mandamus, & in remissionem vobis injungimus peccatorum, quatenus scutum fidei & salutis galeam assumentes, prælium Domini studeatis viriliter & efficaciter præliari, de cælo auxilium & nostrum etiam subsidium expectantes. Credimus etenim, & pro certo tenemus, quòd si corda vestra penitentia fuerint medicina purgata, & non in multitudine ac fortitudine vestra spem posueritis, sed in Deo, Philistæos Israëlita fugabunt, & in loricatorum Goliath David inermis in funda & lapide prævalebit. Datum Laterani.

DVCI LAVANNIÆ, LANTGRAVIO Doringiæ, & aliis de regno Alemanniæ in ultramarinis partibus constitutis.

Epist. 13.
Vt sine serventur in servitio Iesu Christi.

Quanta sit circa genus humanum benignitas conditoris, primæ creationis opera, & recreationis miracula, quæ in fine seculorum dextera Do-

mini voluit operari, immo etiam universa quæ in cælo sunt & in terra, testantur; cum hominem ad imaginem suam creatum, divinitatis suæ voluerit esse participem, omnia subjiciens sub pedibus ejus, oves, & boves universas, insuper & pecora campi, & tandem, ut ruinam nostram repararet, post lapsum proprio filio suo non pepercerit, sed pro nobis omnibus tradiderit illum in crucis altario immolandum, & cum iniquis eum permiserit reputari. Unigenitus siquidem Dei filius, ut hominem perditum ad regna cælestia revocaret, à dextra patris in inferiores partes terræ descendens, exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, & se usque ad mortem humilians, pro nobis crucis non dubitavit subire tormentum. Quid igitur retribuemus Domino pro omnibus quæ retribuit nobis? Sanè nec tribulatio, nec angustia, nec fames, nec nuditas, aut gladius, ab ipso nos debet aut poterit caritate divellere, si exuberantiam beneficiorum ejus circa nos misericorditer habitam internæ considerationis oculis attendamus. Quinimmo secundum Prophetam calicem salutaris servus accipiet, & nomen Domini invocabit. Hoc vos diligentius attendentes, ut illud evangelicum impleretis, *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me*, assumpto crucis signaculo ad vindicandam injuriam Iesu Christi Hierosolymam petivistis ad nationes illas inhumanas & barbaras in digito Dei fortius edomandas, quæ illorum etiam savitiam (quod peccatis nostris ascribimus) sunt in nos saviendo transgressæ quibus Propheta imprecando declamat: *Deus venerunt gentes in hereditatem tuam &c. usque sepeliret.* Rogamus igitur discretionem vestram, monemus attentius, & hortamur in Domino, & in remissionem vobis injungimus peccatorum, quatenus assumpti laboris gravitatem studeatis taliter adimplere, prælium Domini præliantes, ut vestris exigentibus meritis, de cælo vobis auxilium ministretur. Cum enim abnegatis desideriis carnis, Domino propolueritis in puritate cordis & corporis militare, cavendum vobis existit, ne contra votum à vobis in terra vestrae nativitatibus emissum, in terra peregrinationis vestrae, ubi steterunt pedes Domini, per immisionem malorum angelorum con-